

ACC. N:R M. 14492:1-7.

Landskap: Halland..... Upptecknare: Ingrid Ahlgren, Lund
Härad: Astad..... Berättare: Jenny Bengtsson, Flöinge
Socken: Asige..... Berättarens yrke: fröken
Uppteckningsår: 1958..... Född år 1878 i Asige.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-7.

LUF 73

När den nya tiden kom till bygderna

Jag bodde på minas föräldrars gård i
Köge, till 1929 då jag flyttade till
min bror här i Störups.

När jag var i 20 års ålder skaffade
far en slätkmaskin. Det var den första
riktiga jordbruksmaskinen vi hade. Lite
senare fick vi hästskäpa och när jag var
i 30-års åldern gjätvinsbåre. Den var gans-
ka kostsam, men luddatillade arbetet
våldigt. Maskinerna fick vi genom inlepp-
ningen. Det var vanligt att bönderna
till att börja med hade maskinerna
tillsammans. På vintern tröskade vi
med plejel. Jag var i 25-års åldern när
vi fick det första tröskverket. Den blev
med hästbändig.

Innan banden slades mycket äng
 sopp och man måglade allmänt om
 maktarna. Sködana blev mycket bättre
 efter det. Efter korn fick man också bättre
 och fler kreatur. 1920 byggdes ett uue-
 jeri vid Sams mälla. Då kunde vi sälja
 mjölken dit. Förut hade vi fått korna
 och ofta gåtva och sen frösten. Sälja
 det i Fullenborg.

Föreningens ut på landsbygden kom
 i gång kring skol skiftet och genom
 den spriades många av nyheterna. Det
 delades ut böcker i olika jordbruksämnen.
 Också skolorna blev bättre. Kåhne-
 berg folkskola kom till på slutet av
 1800-t. fast det var många som tyckte
 att ungdomen bara lärde sig till högtid
 och inte till arbete där. Till en början

var det bara några få brudor som
gide där. Våra flickorna vidare utbildade
sig raste de till Halmstad och lärde sig
till lärarna. Det var inte vanligt att
bruderna lär sina barn la studenten.
Det var bara prästen som hade råd till det.

Järnvägen anlades 1886 och fide
med sig många förbättringar. Förhå-
llanden mellan stad och landsbygd
blev likvärdiga och upp till Skopbygderna
fide vi kalle och görding som hade
vart vart att få tag på tidigare.

När jag var barn och gide i skola
i Hise fide jag alltid hämta posten
om tordagarna. Vi hade alltid tidningen
Hällan där hemma. När det blev affär
vid sembo möta fide vi hämta posten
där och det tjänade handlaren friska på.

När jag var i 25-årsåldern var det många som reste till Amerika, särskilt yngre. Fattigdomen var stor och många tyckte att de knappast kunde få det bättre i Amerika än här hemma och så reste de. Många gick dit bra för och flera kom tillbaka och köpte sig lantbruk.

1920 byggdes mitt hem om. De nya husen blev mycket större och högre. La gården blev mycket ljusare och vi drog in väten. Det var alltid uthusen som gick för böningshusen i fråga om reparationer. I de gamla böningshusen hade man öppen spis och i de andra rummen eldades i kakelugnar. När jag var i 40-årsåldern gick vi in i riklig järnspis. Den hjälpte upp värmaren bra. Nya möbler skaffade man sållo.

Ett litet litet skulle ni fåta 1914, men
 så kom den världskriget emellan. Då
 blev det samma grön för ni fick ingen
 givning och det blev bara out om sm.
 Keffe fick ni avstå ifrån. Jag tror det
 var under 1:a världskriget felle började
 äta svamp.

För span och värde man all
 bygg hemma och tog hem skrättare
 och sm munker lita att sig kläderna.
 När det blev vanligt att köpa tyger
 och kläder, ågnade man sig mer
 att att väva julen och tas maten
 än tyger.

Poesiböcker började bli vanliga
 när jag gick i skolan. Man brukade
 alltid ge flickor poesiböcker till någon
 födelsedag. Fotografialbum blev vanliga

vid middagstid samma tid.

För närvarande i middelpå och bodde
att det fanns spöken överallt. I samma men-
ken lyfte det ibland om kränkarna och
du skulle man akta sig så att man
inte kom ut för ett sådant ljus för
du blev man sjuk. Det kallades att bli
gastkarrat. Nu blir barnen både
lygliga både i hemmet och i skolorna.
Så nu är det ingen som tror på så-
dant längre.

Kyrkan besökte man mycket ofta
för att man på tiden. Folke gick länge
vägar för att komma till kyrkan på
söndagarna. Prästerna höll länge pre-
dikningar, ibland litet för länge.
Men man kom ändå för det hade
liksom till god ton att gå i kyrkan.

Den så kallade man sina beakta
på kyrkbacken. För var det inte så ofta
av några. Det enda mjölet man hade
var Assaj från vid majträdet. För övrigt
fick man var sig i hemmen.

Den sommaren lyfte prästen på
husfåren. Det blev antecknat vilka som
var närvarande från varje gård. Sen
tog han fram 5-6 i kornet och fihörde
dem i kalkeren. Det förelam man hus-
fåren är, men fihöret är inte alls
så skärpt som som för.